

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE
V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Erjavčeva 15, 1000 Ljubljana

T: 01 230 80 00, 01 230 80 01

F: 01 230 80 17

E: urad.slovenci@gov.si

www.uszs.gov.si

Številka: 0043-1/2019/7

Ljubljana, 1. 4. 2019

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi Petra J. Česnika, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, na neformalnem srečanju ministrov EU, odgovornih za politiko diaspore, od 16. do 18. marca 2019 v Bukarešti - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14), je Vlada Republike Slovenije na svoji . . . seji dne . . . pod točko . . . sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije sprejme poročilo o udeležbi Petra J. Česnika, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, na neformalnem srečanju ministrov EU, odgovornih za politiko diaspore, od 16. do 18. marca 2019 v Bukarešti.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Ministrstvo za zunanje zadeve

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Peter J. Česnik, minister, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Suzana Martinez, sekretarka, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Ko se pripravlja poročilo za vlado, objava vsebine takih gradiv na spletni strani ni potrebna.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Peter J. ČESNIK
MINISTER**

Poročilo o udeležbi Petra J. Česnika, ministra, odgovornega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, na neformalnem srečanju ministrov EU, odgovornih za politiko diaspore, od 16. do 18. marca 2019 v Bukarešti

Delegacija v sestavi minister Peter J. Česnik, odgovoren za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu in Suzana Martinez, sekretarka na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, se je v Bukarešti udeležila neformalnega srečanja ministrov Evropske unije (v nadaljevanju: EU), odgovornih za politiko diaspore. Srečanje je organiziralo romunsko ministrstvo za Romune po svetu v okviru predsedovanja Svetu EU.

V nedeljo popoldan, 17. 3. 2019, se je minister Česnik sestal z g. Photisom Photiou, predsedniškim komisarjem Cipra, pristojnim za humanitarna vprašanja in Ciprčane, ki živijo po svetu. Sogovornika sta se že uvodoma strinjala, da bi bilo vprašanju vračanja izseljencev potrebno posvečati več pozornosti. G. Photiou je povedal, da kar zadeva diasporo Ciper že uspešno sodeluje z nekaterimi evropskimi državami, veliko diasporo imajo v ZDA, Kanadi in Avstraliji. Izrazil je željo po vzpostavitvi sodelovanja tudi s Slovenijo, z namenom povezovanja skupnosti, ki živijo v tujini. Pri tem bi bil poudarek predvsem na vzpostavljanju stikov med mlajšimi generacijami. Minister Česnik je izpostavil pomen izmenjav znotraj EU, ki ob izobraževanju lahko prerastejo v sodelovanje na znanstvenem, gospodarskem ali drugem področju. G. Photiouja je zanimalo tudi, kako so slovenske skupnosti po svetu organizirane in na kakšen način jih finančno podpiramo. Ciper ima vzpostavljen sistem učenja jezika na daljavo in nekaj programov, ki so namenjeni učenju o zgodovini države. Zaradi mešanih zakonov in ne-vključevanja v skupnosti pa se srečujejo s podobnimi težavami kot druge države. Minister Česnik je še posebej poudaril podporo učenju slovenskega jezika, vključno s seminarjem za učitelje slovenščine iz čezoceanskih držav, ter izpostavil letno srečanje vseh Slovencev Dobrodošli doma ter Vseslovensko srečanje v Državnem zboru RS. Ob zaključku pogovora je g. Photiou ministra Česnika povabil na letno konferenco predstavnikov diaspore, ki poteka konec avgusta in s katero želi Ciper diasporo pritegniti k sodelovanju. Prav tako je ponovno povabil k vzpostavitvi sodelovanja med državama glede vprašanj, ki se nanašajo na diasporo. Ciper ima okoli milijon prebivalcev, diasporo ocenjujejo prav tako na milijon, najštevilčnejša skupnost pa se nahaja v Združenem kraljestvu. Na Cipru trenutno živi okoli 300 Slovencev.

V ponedeljek, 18. 3. 2019, je v romunskem parlamentu na temo diaspore potekalo neformalno srečanje ministrov EU, prvo te vrste.

Ministrica za Romune po svetu ga. Natalia-Elena Intotero je uvodoma povedala, da Romunija za ohranjanje identitete skrbi skozi lastne dejavnosti in sofinanciranje nekaterih projektov, prioriteta področja so naslednja: izobraževanje, kulturne dejavnosti, mediji po svetu, pomen cerkve, podpora ustanavljanju društev in povezovanje med njimi. V letu 2018 so pod pokroviteljstvom predsednika vlade izdali navodila za Romune, ki potujejo, želijo študirati ali delati v tujini z naslovom »Information at home, safety in the world«. Prav tako delujejo na področju osveščanja županov glede Romunov, ki živijo zunaj Romunije in bi si želeli vrnitve, saj menijo, da je neposredna vez zelo pomembna z vidika informiranosti. Romunija bo v prihodnje več pozornosti namenila vzpodbujanju reintegracije v romunsko družbo. Za povratnike bodo organizirali tudi zaposlitveni sejem. Gospodarska rast v Romuniji je dobra in kar nekaj programov je namenjenih lažjemu vračanju. Med njimi tudi »diaspora startup«, kjer načrtujejo, da bodo investicije odprle več kot 4.000 delovnih mest. V letu 2018, ko je Romunija obeležila 100. obletnico državnosti, so nagradili 100 izrednih Romunov, ki živijo po svetu. Ministrica je v zaključku poudarila še, da je vprašanje diaspore pomembno za celotno EU in bo pomembno vplivalo na njen nadaljnji razvoj. Izrazila je željo po nadaljevanju srečanj na temo diaspore. Tako kot je za ohranjanje identitete pomembna podpora držav, je pomembno vzdrževati tudi evropski duh.

G. George Ciamba, posebni odposlanec romunskega zunanjega ministrstva, pristojen za evropske zadeve, je opozoril na izkoriščanje delavcev v EU ter pri povratnikih izpostavil potrebo po vzpodbudah pri zaposlovanju in na področju socialnih pravic. Poudaril je pomembnost študijskih izmenjav ter potrebo po povečanju dostopnosti študijev znotraj EU in okrepitvi spoštovanja raznolikosti.

Minister Peter J. Česnik je v svojem nastopu izpostavil učenje naslednjih rodov o pomembnosti ohranjanja identitete, jezika in kulture. Evropa je dežela migrantov in multikulturalnost je izrednega pomena v vsaki državi. Potrebno pa je ustvariti most med etničnimi skupnostmi in državo matico. Pri tem je poudaril izredno dobro povezanost slovenskih skupnosti z Republiko Slovenijo, še posebej iz sosednjih držav. Dejal je, da z dobrim sodelovanjem rušimo meje in krepimo medsebojno spoštovanje. Finančni viri so omejeni in zato jih je potrebno dobro izkoristiti. Izpostavil je seminar za učitelje slovenščine iz čezoceanskih držav, ki svoje znanje prenašajo na naslednje rodove večinoma še vedno prostovoljno, in potrebo po povečanju oz. širjenju izmenjav med mlajšimi generacijami. Kar zadeva vračanje v države izvora, se povratniki še vedno srečujejo predvsem z administrativnimi ovirami, ob tem pa so vezani na družine, ki so jih ustvarili v tujini. To je le ena izmed tem, ki so evropskim državam skupne kar zadeva njihove diaspore, poleg vprašanj, ki so povezana s sodobnimi migracijami, zato je minister Česnik menil, da bi Evropa potrebovala komisarja, pristojnega za migracije.

V nadaljevanju je primere dobrih praks iz svojih držav predstavilo še 16 delegatov. G. Photis Photiou s Cipra je dejal, da Evropa potrebuje skupno strategijo z vizijo glede diaspor. Izrazil je pričakovanje glede rezultatov neformalnega srečanja in potrebo po tem, da vprašanje diaspore postane pomembno vprašanje vsakega predsedovanja v okviru EU. G. Terens Spenser Nikolaos Quick, namestnik ministra za zunanje zadeve Grčije, je izrazil razočaranje nad neprisotnostjo nekaterih predstavnikov evropskih držav. Podprl je idejo o evropskem komisarju za vprašanje diaspor ter dejal, da se tudi sami srečujejo z vprašanjem izgube jezika kot posledico integracije in mešanih zakonov. G. Raymond Xerri, direktor Direktorata za Maltežane po svetu, se je prav tako strinjal s predlogom glede komisarja ter dejal, da so na Malti v fazi organiziranja posebnega sveta, ki bo pristojen za vprašanja diaspore in bo sestavljen iz predstavnikov Maltežanov, ki živijo po svetu. Nj. Eksc. g. Andrew Noble, veleposlanik Združenega kraljestva v Romuniji, je poudaril, da je vprašanje modernega suženjstva izrednega pomena in mora ostati prioriteta znotraj EU, da pa nima pozitivnega prizvoka, kar področje diaspore mora imeti. G. Bernd-Bernhard Fabritius, komisar zvezne vlade pristojen za nemško etnično skupnost in druge narodne manjšine, je dejal, da je vprašanje bega možganov zaskrbljujoče in da je vračanju izobražencev potrebno posvetiti več pozornosti, s čimer se je strinjal tudi g. Marjus Gudynas, direktor Oddelka za Litovce po svetu na zunanjem ministrstvu Republike Litve. Nj. Eksc. g. Manuel Larrotcha Parada, veleposlanik Kraljevine Španije v Romuniji, je poudaril, da je Španija v zadnjih 20-ih letih sprejela 5 milijonov migrantov. Največ dela je bilo potrebnega na področju zdravstva, šolstva in javnih služb, a migranti zanje še vedno predstavljajo dodano vrednost k družbi. Zunaj države naj bi živelo okoli 2 milijona Špancev, za katere so pripravili t.i. navodila za vrnitev, vse potrebne informacije v zvezi z vračanjem pa zagotavljajo preko diplomatsko konzularnih predstavništev. Nj. Eksc. g. Marcin Wilczek, poljski veleposlanik v Romuniji, je povedal, da država še posebej podpira učenje jezika, tudi preko spleta, posebne ugodnosti pa veljajo za vpis na dodiplomski in podiplomski študij za tiste s poljskim poreklom. Prav tako je posebna pozornost posvečena ohranjanju dediščine zunaj Poljske in izmenjavam na akademski ravni.

Ob zaključku srečanja se je ministrica Intotero prisotnim zahvalila za njihove prispevke, saj bo tako mogoče identificirati projekte, ki bi lahko bili uporabni za vse.